

Araştırma Makalesi / Research Article

Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Mekânı Algılama Becerisinin İncelenmesi*Investigation of Spatial Perception Skills in Social Studies Textbooks*Ufuk KARAKUŞ ¹ & Bahar ZAFER ²

Geliş/Received: 09.03.2022

Kabul/Accepted: 30.07.2022

Öz

Bu araştırmada sosyal bilgiler ders kitaplarında mekânı algılama becerisinin yer alma durumunu incelemek amaçlanmıştır. Nitel bir araştırma olan bu araştırmada doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın verilerini örneklem olarak seçilen Milli Eğitim Bakanlığına ait 5, 6 ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitapları oluşturulmuştur. Veriler doküman analizi yöntemiyle toplanmış ve nitel araştırmalarda kullanılan içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında mekânı algılama becerisinin yer aldığı kazanımlar ölçüt olarak alınmıştır. Kazanımların karşılık geldiği ders kitabındaki konulardan alt temalar belirlenmiştir. Belirlenen bu alt temalardan da temalar oluşturulmuştur. Araştırmanın sonucunda 5. sınıf ders kitabından dört tema, 6. sınıf ders kitabından dört tema ve 7. sınıf ders kitabından iki tema olmak üzere on tema belirlenmiştir. Öğretim programı ile ders kitabının mekânı algılama becerisine yer verme bakımından tutarlı olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, ders kitabı, mekânı algılama, beceri

Abstract

In this research, it is aimed to examine the situation of spatial perception skills in social studies textbooks. Document analysis method was used in this research, which is a qualitative research. The data of the research consisted of 5th, 6th and 7th grade social studies textbooks belonging to the Ministry of National Education selected as a sample. Data were collected by document analysis method and analyzed by content analysis method used in qualitative research. The achievements related to the ability to perceive the space in the 2018 Social Studies Curriculum were taken as a criterion. Sub-themes were determined from the subjects in the textbook to which the achievements corresponded. Themes were created from these sub-themes determined. As a result of the research, ten themes were determined, including four themes from the 5th grade textbook, four themes from the 6th grade textbook, and two themes from the 7th grade textbook. It has been determined that the curriculum and the textbook are consistent in terms of including the spatial perception skill.

Key Words: Social studies, textbook, spatial perception, skill

1. GİRİŞ

Eğitim-öğretime sistematiklik ve düzen katmak gibi bir görevi bulunan ders kitapları, sosyal bilgiler öğretiminde diğer yaklaşımlarda da kullanılmasına karşın en yaygın

¹ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Eğitim Anabilim Dalı, e-posta: ukarakus@gazi.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-2915-464X>

² Sorumlu Yazar/Corresponding Author, Yüksek Lisans Öğrencisi., Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Bilgiler Eğitimi, e-posta: baharzfr@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-6572-3221>